Nr: 222.
Czwartek.
D. 18 Września
Rok 1823.

KURIER WARSZAWSKI

WSPOMNIENIA.

Bitwa z Krzyżakami pod Chojnicami 1454.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

w Wczorajszym Dniu Jmienin Najiaśniejszej Cesarzowej i Królowej Jmci ELŻBIETY, odbyło się solenne Nabożeństwo w Kościele Metropolitalnym, w obec władz rządowych, nastąpiło *Te Deum*, i Modlitwa o Błogosławieństwo Przedwiecznego dla całej Rodziny naszego Najłaskawszego Monarchy. Wieczorem oświecono Domy Stolicy. — w Wilją dnia tegoż, w Teatrze Narodowym dano widowisko Hołd Cnotom, licznie zebrani Widze przyieli z rzęsistemi oklaskami stosowną nader gustownie urządzoną Dekoracją.

Na wystawie Publicznej Dzieł sztuk Pięknych w Sali Król: Warszawskie: Uniniwersytetu, codziennie znaczna liczba zgromadza się ciekawych. Zostawiaiąc innem pismom obszerny rozbiór krytyczny dzieł nowo przedstawionych, donosimy o tych które ściągaią powszechną uwagę i są przedmiotem pochwał znawców; nieuwłaczaiąc przezto i innym dziełom maiącym bez wątpienia wiele zalet: Kwiaty przez *Henryette Beier*. —Portret Abrah: *Sterna* wynalazcy Machiny Arytmetycznej, przez *Ant: Blanka*. Gruppa „Miłość Macierzyńska" i Portret Profesora *Vogla* przez *Alexan: Kokulara.*— Minjatura Portretu Xięcia Józefa *Poniatowskiego*, przez *Stani: Marszałkiewicza.*— Zachód słońca, przez *Józe: Rychtera.* — Nieszpory w Chorze OO. Kapucynów, Kopja wypracowana przez Hrabiego Henryka *Zabiełłę* (przed tym obrazem ustawicznie widzieć można mnóstwo ciekawych) — Widoki Wiejskie przez *Franc: Brudera.* —Kwiaty i Owoce przez *Katarzynę Redel*. Elżbietę *Sałacką*, Mariannę *Wyżewską*, *Tere: Zbiewską*. Widok Wiejski przez *Alexa: Maierskiego.* — Dąb przez *Sta: Hofmana.* — Graiący na Lirze przez *Lizandra.* — z Wielu przedstawionych rysunków wypracowanych przez Uczniów stałych Uniwersytetu, powszechnie się podobaią: Głowa Apolina przez *Jana Sikorskiego*, Głowa Homera przez *Klem: Minasowicza*, Apollo przez *Kaie: Miiakowskiego*, Głowa Apolina i Laokon przez *Jerz: Podbielskiego*, Apollo przez *Gustawa Borenda.* — Głowa Laokona przez *K. Liszewskiego.* — Rysunki przez innych Uczniów: Amorek i Laokon przez *A. Mieroszewskiego*, Parys przez *Wysockiego*, Amor Grecki przez *Swierczewskiego.* — Rzeźba niemniej ściąga uwagę: są wystawione dzieła *Malińskiego*, *Tatarkiewicza*, *Norblena*, *Czerwińskiego*, *Krygiera*, i *Lud: Wąsowicza*. (Obrazy pędzla *Brodowskiego* ieszcze wczoraj nie zostały przedstawione.)

Jzraelita mieszkaiący w domu N. 979 przy ulicy Gnojnej, d. 14 b.m. udawszy się na Nabożeństwo (Sądny dzień) trwaiące od pory do pory, zostawił wswem mieszkaniu drobne Dzieci, zostawiwszy zapaloną Lampę zawieszoną u niskiego pułapu, szkło tej lampy pękło, a pułap od płomienia iuż się zaczął palić. Gdy dym napełnił Jzbę, Dzieci zaczeły krzyczeć, wpadli sąsiedzi, i szczęściem zapobieżono nieochybnemu pożarowi. Podano nam do umieszczenia o tem zdarzeniu dla przestrogi innych niebacznie opuszczaiących swe mieszkania.

z *Płocka.* — Święto Jmienin N. PANA, naszego Najłaskawszego Monarchy, jak najuroczyściej było tu obchodzonem; ... Władz Rządowych w Katedrze odbyło się solenne Nabożeństwo Celebrowane przez JW. Pasterza, nastąpił Obiad u JW. Officjała. Wieczorem w Teatrze, dano przez Artystów Krakowskich Operę *Dmuszewskiego* i *Kurpińskiego* Łaska Jmperatora, zakończoną stosowną Kantatą, przy ukazaniu wizerunku N. PANA. — Ciż Artyści śpiewali w Katedrze w czasie Mszy wielkiej. Całe miasto oświecono.

w Dziennikach Paryzkich czytamy iż Król Francuzki d. 19 z.m. mianował Kawalerem orderu Legii Honorowej, JPana *Gadoskiego*, Doktora Medycyny, Polaka.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

z Hiszpanii.

z *Madrytu* donoszą że w tej stolicy panuie zupełna spokojność. Twierdze i Zamki w okolicach Madrytu są albo obleżone, albo iuż się poddały. *Ballesteros* i *Zaias* wraz z swemi podkomendnemi uznali Reiencją w imieniu Królestw *Aragonii*, *Murcji* i *Grenady*, toż samo uczynił *Moryllo* w imieniu Królestw *Galicji* i *Asturji*. Dochodą wieści że *Milans* z resztą dywizji *Miny*, zamknięty iest w *Taragonie*. — Wszyscy znaiwiększą niecierpliwością oczekuią wiadomości o działaniach pod *Kadyxem*.—w *Taragonie* ma się znajdować 6,000 Żołnierzy Hisz: Konsty: lecz wielu znich dezerteruie.—Francuzi ciągle sypią szańce pod Kadyxem, Hiszpanie często do pracuiących strzelaią i zabili do 20 Ludzi.—Mówią że twierdza *Figueraz* kapitułowała, lecz o tem niedoszła urzędowa wiadomość. Pułk Hiszpa: zwany Królowej, na rozkaz Kortezów został przywołany z wy-

lucyjny nie ufa— Do Portu S. Marji, przypływało kilku Ludzi na czółnie dla kupowania owoców dla Króla Hiszpań: lecz przekonano się że to byli *Szpiegi* wysyłani od Kortezów.—Donoszą że *Riego* bez żadnej eskorty przypłynął małem czółnem do *Malagi* i tam natychmiast objął dowództwo nad wojskiem Konst: mieszkańcy przyjeli go oziembłe; i wielu Żołnierzy Konstyt: nawet kilku Oficerów przeszło na strone Francuz: co również uczynił Jenerał *Zarko del walle*; wojsko pod dowództwem *Riega* zostaiące ma się składać z 3ooo Ludzi.—Jenerał Fran: *Konchy* który dotąd oblegał *Pampelunę*, takie uczuwał boleści wpiersiach iż te odjeły mu życie.—Ostatnia wiadomość z *Porto S. Marja*, zapewnia że Francuzi iuż są w pogotowiu i oczekują na rozkaz przypuszczenia szturmu do *Kadyxu*—z Rozkazu Kortezów wały i baszty Kadyxu są nasrożone armatami; niewiadomo iednak czy Xże *Angulem* każe wprzód szturm przypuścić do Kadyxu, czy do Zamku *Trokadero*, w którym znajduie się oprócz linjowego wojska, 3ooo milieji złożonej znajzapaleńszych stronników Konstytucji. Ten Zamek zasłania część Portu, i iest iakby tarczą Kadyxu, niedopuszcza oraz zbliżyć się okrętom Fran: —D, 20 zm. przez *Baione* przechodziła Artylerja Francu: prowadząca 150 ciężkich armat, dla przyśpieszenia zdobycia *Pampelany*.—D. 27 z.m. Hiszpanie w liczbie 5ooo uczynili wycieczkę z *Taragony*, a to dla walczenia z Francuzami i Roialistami będącemi pod wodzą Jen: *Tromelin* i Barona *Eroles*, po uporczywej walce, Hiszpanie cofneli się—Marszałek *Monsej* z Jene: *Mina* zawarł umowę względem zamiany Jeńców, co wkrótce dopełnionem zostało. — Rejencja w *Madrycie* nakazała rekrutować 30,000 ludzi, którzy natychmiast będą uzbrojeni i umundurowani, pieniądze nato iuż są wyliczone—w *Kabra* Rada miasta uwolniła więzniów, lecz pospólstwo tak się oto uraziło, że też Radę zamknęła w więzieniu. —

Od Granic Tureckich.

Do *Stambułu* Gońcy Tatarscy przywiezli urzędową wiadomość, że d, 16 Lipca pokoj zawarty został między Turkami a Persami. — Grecy wylondowali w *Santorze*, nałożyli 60,000 Piastrów Kontrybucji. — Sułtan wydał Firman, iż wszelkie dobra zabrane zbiegłym Grekom, będą wrócone, ieśli ich właściciele wrócą na wezwanie, gdyby zaś niewrócili tedy takowe dobra zostaną sprzedane, a ztąd zebrane pieniądze użyte będą na opłate należności Kupcom Europejskim. Termin powrotu iuż upłynął, rozpoczęto więc przedaż dóbr i towarów przez licytacją, która udała się dość pomyślnie. — Mieszkańcy Wyspy *Syrra* musieli rządowi Greckiemu wypłacić 40,000 piastrów w gotowiznie a 5,000 w żywności. —

Z Niemiec.

Gazeta Frankforcka donosi że wielu Lekarzy i Chirurgów Niemieckich udaiących się w końcu roku zeszłego do Grecji, zostali przez Dowódcę okrętu zdradzeni, przybywszy bowiem do Idrji sprzedał wszelką broń i własność tych cudzoziemców, zostawiwszy ich w najopłakańszym stanie; udali się przeto do Smirny szukaiąc sposobu wrócenia do Ojczyzny—w Miasteczku Handlowem *Hof* nad rzeką *Sala* powstał okropny pożar, smażenie pokostu wznieciło ogień któren trwał przez godzin 24, spłonęło 500 Domów a zniemi wielka ilość Towarów, spalił się oraz piękny Kościół S. *Wawrzeńca*. Wartość spalonych domów w towarzystwie ogniowem oszacowaną iest na 1,300000 zło: niem: Stróż wieżowy z całą rodziną spalił się na tejże wieży, a bardzo wiele osób niebezpiecznie ranionemi zostało. Wszelka pomoc przez sąsiedzkich *Sasów* iako przyiaciół ludzkości, stała się niestety nieużyteczną w gwałtownie rozszeraiących się płomieniach, mieszkańcy są pozbawieni wszystkiego a nawet niemaią czem się zasilić. wTejże okolicy miasto *Salcbach* po przeszłorocznym pożarze gdy się zaczeło na nowo budować, znowu przed 3 tygodniami pogorzało, ogień wszczął się w temże miejscu co w roku przeszłym. — w *Gmind* otworzoną została szkoła Politechniczna. — w *Bawarji* po wszystkich Kościołach odbywaią się załobne nabożeństwa za zmarłego Ojca S.— w *Badeńskiem* znowu znaleziono Kopalnie Soli, a to w głębokości stóp 566. — Arcy Xiężniczka Austr: Xżna *Salerno* zostaie w *Baden* pod *Wiedniem*, iest nader osłabioną po zawczesnym połogu. — N. Cesarz Austrjacki z Cesarzową po krótkiej podróży do Morawji, wrócili do Zamku *Szebrun*.

DONIESIENIA.

Teatr. Dziś Drama *Sen czyli Kaplica w Glentorn* i Komed: Opera *Odwiedziny w Bedlam.*

DODATEK.

DODATEK do Kurjera Warszawskiego Nru 222.

Dostrzegacz Austrjacki doniósł o zgonie O j c a S. iak następuie: Gdy Kardynał Podkomorzy P a c a otrzymał wiadomość o zgonie Papieża P i u s a VII, zwołał natychmiast Trybunał Izby Apostolskiej, i d. 20 z.m. około godziny 10tej przed południem udał się z nim do pałacu Kwirynalskiego. Wszedłszy do pokoiu, gdzie Ojciec S. umarł, padł na kolana, modlił się przy zwłokach, i pokropił ie święconą wodą. Wstał dla widzenia ciała, a dwaj kamerdynerowie twarz iego odkryli. Po uznaniu, iż to są zwłoki zmarłego Papieża, urzędnik zwany Maestro di Camera, oddał pierścień Papiezki wspomnionemu Kardynałowi. Spisano protokół tego wszystkiego. Wrócił potem Kardynał do swego pałacu; towarzyła mu gwardja Szwajcarska, a straż wojskowa czyniła wszędzie honory. Duchowni di Camera ciągneli losy, co który z nich ma czynić przy zwłokach, dopóki zostawać będą w pałacu Kwirynalskim. Tymczasem Kardynał doniósł Senatorom o śmierci Papieża, a wielki dzwon Kapitoljum i wszystkie inne dzwony w mieście o wpół do 5tej popołudniu ogłosiły smutny ten wypadek ludowi. Senat Rzymski zgromadził milicją Kapitolińską, zwołał Prezydentów policji i części miasta Kampitelli i Ponte; rozkazał Pułkownikom milicji, aby otworzyli nowe więzienie Kapitolium i inne więzienia, w których byli różni ludzie osadzeni za mniejsze wykroczenia. Wieczorem Kardynał della Somuglia, Dyakon Świętego Kollegium, zwołal kongregacją 3ch stopni Duchowieństwa, toiest, Biskupów, Xięży i Dyakonów. z Kardynałem Podkomorzym, który w niebytności Papieża bywa obecny na wszystkich kongregacjach, przybyli razem Kardynałowie Fesch, iako naczelnik Kardynałów Xięży, Consalvi, iako naczelnik Kardynałów Dyakonów i Mazio, Sekretarz Swiętego Colegjum. Patres Poenitentiari Kościoła Watykańskiego stali ciągle przy zwłokach Papieża, i zwyczajne modlitwy odprawiali. Dnia 21 z. m. gdy upłynęło 24 godzin po śmierci Ojca S. nabalsamowano ciało iego, i ubrane w białą długą suknię, a na wierzchu krótką purpurową, i czapkę, na paradnem łóżku pod baldachinem, wystawiono w przedpokoiu pałacu Kwirynalskiego, i pozwolono wchodzić ludowi, aby zmarłemu Naczelnikowi Kościoła składano hołd smutku i uszanowania. Tegoż dnia zrana odprawiła się nadzwyczajna kongregacja w pałacu Kwirynalskim, na której byli wszyscy Kardynałowie obecni w Rzymie. Na tem zgromadzeniu iednomyślnie postanowiono, aby Conclave odbyło się w tymże pałacu. Dnia 22 ciało Ojca S. było tak iak poprzedzaiącego dnia wystawione. Popołudniu, serce Papieża zaniesiono uroczyście do kościoła parafjalnego SS. Wincentego i Anastazego; przyiął ie tameczny Proboszcz z Duchowieństwem, przy drzwiach kościelnych. O godzinie 8 wieczorem przeniesiono ciało z zwykłym orszakiem i obrzędem z pałacu Kwirynalskiego do Watykanu, gdzie ubrano ie w ornat Papiezki i w kaplicy Syxtusowej złożono. Patres poenitentiarii modlili się przez całą noc, a oddział szlacheckiej gwardji Papiezkiej odbywał straż przy zwłokach.

DONIESIENIA.

Pewna Osoba życzy dawać lekcje na Fortepjanie i Fleciku Polskim za pomierną cenę Życzący pobierać niech się uda do Drukarni Kurjera gdzie powezmie wiadomość.

Podpisany Komornik Sądowy uwiadamia Publiczność iż wskutak Wyroku w Trybu: Cywil: Woie: Mazowie: w dniu 25 Czerwca r. b. między Depozytem Trybu: Cyw: W. M. z iednej a Antonim Grasińskim Komornikiem z drugiej strony zapadłego i doręczonym; Wydzierżawienie prowentów domu tu w Warszawie przy ulicy Mostowej pod Nro 243 sytuowanego w 3letnią dzierwę od dnia 29 Września rb. poczynaiącą się a na tenże dzień w roku 1826 kończącą w kancelarji Podpisanego Komornika tu w Warszawie przy ulicy Freta Nr 248 będącej w dniu 20 m. i r.b. nastąpi. o Warunkach tego wydzierżawienia, w każdym czasie dowiedzieć się można w mieszkaniu podpisanego Komornika. Karól Folkierski Komornik T.C.W.M.

Za Wolskiemi rogatkami po lewej ręce pod Nrem 3108, iest Mielcuch z dobremi Lasami, skutkuiącą wodą do uprawiania Słodów, oraz Młyn, 2 Pokoie z kuchnią, piwnicą, staienką do wynaięcia razem lub oddzielnie od S. Michała r.b. lub każdego czasu, dowiedzieć się można o wartości komornego u Pisarza tamże.

Życzą mieć młodzieńca Akademika do dozoru Uczniów i dawania im korrepetycji. Wiadomość u P. Le Fort utrzymuiącego pensją w Domu N. 452, przy Krakows: Przedm:

Ktoby życzył sobie oddać Studentów na stancją ze stołem, raczy się zgłosić na ulicę Rynek Nowego miasta pod N. 354, na przeciw Przezdzieckich Pałacu, na pierwsze piętro. Andrzej Charzyński.

w Handlu Józefa *Zielińskiego* przy rogu

ulicy Długiej w domu WW. *Łaszczyńskich* Nro 489. dostać można Piwa prawdziwego Angielskiego butelka po zł: 1 gr: 15. niemniej Win francuzkich, Węgierskich, Reńskich, i Hiszpańskich, na garce i butelki, za najpomierniejszą cenę, w tymże Handlu dostać również można Kawjoru świeżego i prassowanego.

Rynaldy Nauczyciel ięzyka Włoskiego, mieszkaiący w Marywilu, pożyczywszy różnym osobom Książki włoskie, a niemogąc się doczekać ich oddania, uprasza o zwrót tychże, zwłaszcza że wiele Dzieł na tomy podzielonych utraciłyby swą wartość.

☞ w Handlu niżej podpisanego przy ulicy Długiej N. 544, dostać można Książki do Nabożeństwa nowo z druku wyszłej w Warszawie, pod tytułem „*BÓG iest nadzieią Naszą*„ niemniej i innych Książek w różnych ięzykach za cenę pomierną —

Szymon Nowolecki.

w Kolonji JP *Bonnet* w Mokotowie znajduie się do sprzedania 25 par Wołów robotnych. Kto życzy sobie ich nabyć niech się uda do Właściciela tejże kolonji

Podpisany komornik, uwiadamia niniejszem, iż w Warszawie przy ulicy Wolskiej pod liczbą 3,111. dnia 19 t. m. i. r. o godzinie 10tej rano, a przy ulicy Xiążęcej pod Nr. 1752. o godzinie 3ciej po obiedzie, kanapy, komody, krzesełka, i różne Efekta przez publiczną Licytacją sprzedane zostaną. dan w Warszawie dnia 16 Września 1823 r.

Fr. Herman Komornik pod Nr. 537 przy ulicy Kapitulnej mieszkaiący.

w Domu przy ulicy Dziekanka Nr. 1668, są do sprzedania z wolnej ręki, Szafa z lustrem dużem i szufladkami, służyć mogąca do Cukierni, lub korzennego sklepu, bardzo wygodna; oraz inne ruchomości wiadomość u Gospodarza domu.

Do Handlu Korzennego na rogu ulicy Piwnej i Piekarskiej pod Nr. 105 nadszedł nowy transport Sera Skierniewiecko Lemburskiego który zupełnie imituie ser Lemburski, w cenie iak dawniej po zł. 1 gr. 15. niemniej Wody Salcerskiej tegorocznej dostać można duże kamionki po zł. 2 gr 15 małe po zł. 1 gr. 15 oraz i Win reńskich i innych w cenie pomiernej.

Pewna Osoba posiadaiąca iezyk Polski i Niemiecki, życzy sobie być umieszczoną na Margrabiego lub Pisarza do domu zaiezdnego; dowiedzieć się można przy ulicy Złotej Nr 1520 u teiże Osoby.

W dniu 9 m. i r. b. z rana o god inie 10tej tu w Warszawie przy ulicy Wygon w Domu pod Nr. 2186 sprzedane będą przez publiczną Licytacją różne Efekta iakoto. Łużka, krzesła, stoły wódka w różnych gatunkach inne przedmioty, a to za gotowe pieniądze więcej daiącemu. Karol *Folkierski* Kom:

Dobrze obeznany z Aparatem Pistorjusza Majster Gorzelany, potrzebny iest na wieś, informacją powziąść można w handlu Mentzla i Mioduszewskiego w domu XX. Piiarów Nr 488.

4 Kotły wężowe z należnemi do tego 4ma rurowkami, 20 kadkami zaciernemi i dwoma wielkiemi skrzyniami do odbioru lutru i wodki, iakoteż kilkanaście kuff do zlewu około 4000 garcy wódki, są do sprzedania za cenę nader umiarkowaną u właściciela mieszkaiącego przy ulicy Mokotowskiej w domu narożnym przy Alleach pod Nrem 1675

Michał Piotrowski.

Pewna Osoba życzy nabyć małą maiętność w okolicach rzek Narwi lub Orzyca za gotowe pieniądze od 30,000 do 36000 i przyiąć nieiakie kwoty takową ciążące; z warunkiem aby był swój własny las, i grunta niezbyt piaszczyste. Ktoby życzył wejść w podobne układy, zechce się zgłosić listownie franco do Warszawy pod adresem do Zarządcy domu Paulinów Nr 502.

Mieszkaiący w domu Nr 2242 przy ulicy Nalewki od frontu, uzyskał pozwolenie utrzymywania Uczniów Szkoły Woiewódzkiej X. X. Piiarów na Wikcie i Stancji, oczym Osoby interessowane zawiadamia. z Odezwaniem do rekomendacji X. W. J. X. Prefekta.

Ktoby sobie życzył Nauczyciela iednej ze Szkół Głównych w Warszawie za Guwernera do Dzieci uczęszczaiących do Klass, lub dawania na Pensji lekcji ięzyków i umieiętności, poweźmie wiadomość w Drukar: Kurje:

Dom murowany i oficyna w podworzu także murowana, z wszelkiemi wygodami w dobrym stanie, przy ulicy Xiążęcej Nr 1748 za pomierną cenę iest iest do przedania.

Przy ulicy Brzozowej pod Nr 202 iest do naięcia cała Kamianica lub częściami z dobremi piwnicami od S. Michała r. b. w której można mieć i Sklepy.

Polowa Prowiantska Kommissja oddzielnego Litewskiego Korpusu obwieszcza, iż na reperacją budowli stoiącej przy Ludwisarni pod Nr 2492 zajmowanej na Rossyiski Prowiantski Magazyn, odbywać się będzie Licytacja w tymże zabudowaniu w dniach 15, 16, i 17. Mca Września r. b. Wzywa przeto chcących podiąć się tej reperacji, aby przybyli w dniach oznaczonych na Licytacją do pomienionego zabudowania z kaucją 200 złp. wynoszącą, gdzie Kosztorys reperacji okazany im zostanie.

w Starem mieście przy ulicy Krzywe koło, w rogu rynku pod Nr 181 i 182. Pokoiów na 1szym piętrze 5, z kuchnią, piwnicą i górą, tudzież szynkownia z sklepem do wódki, izbą do piwa, z piwnicą, kuchnią i stancją do mieszkania iako i 3 stancje, okna od ulicy Brzozowej, do naięcia od S. Michała, dwa pokoiki zaś, dla Kawalerów miesięcznie, lub na tygodnie każdego czasu.